

REGISTRUOTŲJŲ EKSPORTUOTOJŲ SISTEMOS TAIKYMAS UŽJŪRIO ŠALIMS IR TERITORIJOMS

Nuo 2020 m. sausio 1 d. vadovaujantis 2013 m. lapkričio 25 d. Tarybos sprendimu Nr. 2013/755/ES dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos (OL 2013 L 344) (toliau – UŠT sprendimas), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. gruodžio 19 d. Tarybos sprendimu (ES) 2019/2196 (OL 2019 L 337, p. 1) Užjūrio šalims ir teritorijoms (UŠT) pradeda taikyti Registruotųjų eksportuotojų sistema (toliau – REX sistema). Šių šalių eksportuotojai nuo 2020 m. sausio 1 d. eksportuojamoms į ES UŠT kilmės prekėms turės išrašyti pareiškimus apie prekių kilmę. Nuostatos dėl REX sistemos taikymo yra išdėstytos UŠT sprendimo VI priede. UŠT sprendimo VI priedo IV priedelyje nustatyta pareiškimo apie prekių kilmę forma. Pareiškimе apie prekių kilmę turi būti nurodoma ne tik produktų kilmės šalis, bet ir kilmės kriterijus – raidės „P“ ar „W“ (papildomai nurodant 4 skaitmenų SS pozicijos kodą). UŠT nenumatytas pereinamasis laikotarpis, kurio metu būtų išduodami ir pareiškimai apie prekių kilmę, ir judėjimo sertifikatai EUR.1 ar sąskaitos faktūros deklaracijos.

Siuntoms, kuriose prekių kilmės statusą turinčių produktų vertė neviršija 10 000 eurų, pareiškimus apie prekių kilmę gali išrašyti bet kuris eksportuotojas. Kad ekonominės veiklos vykdytojai galėtų išrašyti pareiškimus apie prekių kilmę siuntoms, kuriose prekių kilmės statusą turinčių produktų vertė viršija 10000 eurų, jie turės būti registruoti UŠT įgaliotos institucijos. Duomenys apie registruotuosius eksportuotojus bus kaupiami Europos Komisijos administruojamoje duomenų bazėje (ES REX sistema).

UŠT sprendimas numato tik vienašalį importo lengvatų taikymą į Europos Sąjungą (ES) importuojamoms UŠT kilmės prekėms, tačiau šios UŠT – Naujoji Kaledonija, Prancūzijos Polinezija, Volisas ir Futūna, Sen Pjeras ir Mikelonas taiko importo lengvatas importuojamoms ES kilmės prekėms. Kad ekonominės veiklos vykdytojai galėtų išrašyti lengvatines kilmės dokumentus į nurodytas šalis eksportuojamoms prekėms, jie turi būti registruoti Europos Sąjungos valstybės narės muitinėje. Eksportuojamų prekių lengvatinė kilmė nustatoma vadovaujantis UŠT sprendimo nuostatomis.

Teikiant prašymą dėl lengvatinio importo maito taikymo, kai pateikiamas pareiškimas apie prekių kilmę, importo deklaracijos 44 laukelyje „Papildoma informacija/pateikiami dokumentai/sertifikatai ir leidimai“ turi būti nurodomas vienas iš toliau lentelėje nurodytų dokumentų kodų:

Dokumento kodas	Dokumento pavadinimas
U113	Pareiškimas apie prekių kilmę, surašytas registruotojo eksportuotojo pagal Užjūrio asociacijos sprendimą, kai bendra siunčiamų kilmės statusą turinčių produktų vertė neviršija 10 000 EUR
U114	Pareiškimas apie prekių kilmę, surašytas registruotojo eksportuotojo pagal Užjūrio asociacijos sprendimą, kai bendra siunčiamų kilmės statusą turinčių produktų vertė viršija 10 000 EUR
U115	Pareiškimas apie prekių kilmę, surašytas neregistruotojo eksportuotojo pagal Užjūrio asociacijos sprendimą, kai bendra siunčiamų kilmės statusą turinčių produktų vertė neviršija 10 000 EUR

Jei pateikiamas registruotojo eksportuotojo surašytas pareiškimas apie prekių kilmę (dokumentų kodai U113 ir U114), importo muitinės deklaracijos 44 laukelyje papildomai turi būti nurodytas registruotojo eksportuotojo kodas (įrašo kodas C100), įrašytas pareiškimе apie prekių kilmę.

Prieš teikiant prašymą lengvatinio importo maito taikymui, deklarantas turi patikrinti ar eksportuotojas yra įregistruotas REX sistemoje interneto svetainėje adresu http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/eos/rex_home.jsp?Lang=en ir ar pareiškimas apie prekių kilmę surašytas pagal UŠT sprendimo VI priedo IV priedelio reikalavimus. Šios nuostatos yra įtvirtintos nurodyto sprendimo VI priedo 23 straipsnyje.